

PŘEDMLUVA

Hlubiny vznikly díky setkání s Lucem Le Vaillantem, ale také především z nepotlačitelné touhy sdílet svět, který odjakživa lidi okouzloval i děsil. Zadržet dech a ponořit se do hloubky sice vypadá jako něco nepřírozeného, ale umění volného potápění patří k lidským dějinám od nepaměti. My lidé jsme se odjakživa usazovali na pobřeží, protože moře nám vždy pomáhalo přežít díky rybolovu, chytání korýšů, sběru škeblí nebo obchodování s mořskými houbami či perlami. Ve 20. století nám vědecký a technický pokrok umožnil dosahovat stále dál a dál do neznáma: dobýt Mount Everest, severní i jižní pól, vesmír, Měsíc... ale proniknout i do hloubek díky J. Y. Cousteauovi, který byl průkopníkem objevování podmořského světa. Ve 20. století průzkumníci hlubin a mezi lidských možností rovněž překonávali první rekordy potápění se zadržným dechem, navzdory varování lékařů a vědců. Patřil k nim Raimondo Bucher, Bob Croft, Enzo Maiorca a samozřejmě Jacques Mayol. Jsem jejich duchovní vnuk. Mými otci a průvodci pak byly děti *Modré hlubiny*: Umberto Pelizzari, který mi svou

vášeň vdechl do hloubi duše; Claude Chapuis, můj učitel; Loïc Leferme, můj průvodce. Těmito řádky bych právě jim chtěl z celého srdce vzdát čest, neboť právě oni mě vedli v mém zaujetí i na mé životní dráze. Jim i všem těm, kdo mě provázeli v dobách mého učení, pokroků, seberealizace, úspěchů i nezdarů.

Nechtěl jsem, aby tato kniha byla pouhou autobiografií: O něčem takovém bych mohl uvažovat až ke konci života, a do toho mi doufejme zbývá ještě mnoho dní. Chtěl jsem raději čtenáře mezi dvěma nádechy zavést hluboko pod hladinu, aby se mnou do detailu zakoušeli taje těla i ducha. *Hlubiny* tvoří tři roviny:

- při cestě do hloubky – což je červená nit celého vyprávění – se dotknu adaptace těla, technických prvků, ale také toho, co cítím ve své mysli;
- vzpomínky nebo životopisné střípky jsou odezvou toho, co jsem zažil při potápění, a umožňují porozumět tomu, jak se vyvíjela má kariéra;
- úvahy o světě, k nimž mě dovedla léta strávená prozkoumáváním oceánů i vlastní duše.

V době, kdy jsem psal poslední věty této knihy, jsem překonal svůj rekord, hloubku –125 metrů. O dva roky později jsem ho zlepšil na –126 metrů a o něco jsem se přiblížil nejlepšímu světovému výkonu –128 metrů, jehož dosáhl můj rival a přítel, Rus Alexej Molčanov. Po sedmi letech od svého posledního světového rekordu v roce 2008 jsem byl konečně připravený titul opět převzít. Během oněch let se mi dařilo trpělivě, pomalu a náruživě pokračovat s přesvědčením, že tento

postup přejatý od Clauda a Loïca jednoho dne přinese ovoce.

Konečně bylo vše domluveno: 10. září 2015 na Kypru během přípravných závodů na mistrovství světa jednotlivců. Ohlásil jsem svůj úmysl dosáhnout –129 metrů. Byl jsem už několik týdnů rozrušený, horečnatější než obvykle, když se chystám potopit pod 120 metrů, ačkoli fyzicky jsem nikdy nebyl tak připravený jako onoho léta. Důvodů bylo hned několik: nedávný skon Natalie Molčanové – deset let nesporné královny nádechového potápění a matky mého přítele Alexeje –, stále větší hloubky – což zvyšuje rizika –, otcovství a povinnosti, které den ode dne naléhají víc a víc... Rozhodl jsem se, že tento ponor bude jedním z mých posledních soutěžních a pak bude na čase přestat se honit za rekordy.

Když jsem se potopil, tížily mě obavy, ale těšila mě výjimečná fyzická kondice. Sestup byl dlouhý, delší než obvykle, ale to je koneckonců cena za to, že se můžu se svou monoplovací dostát tam, kam se žádný člověk nepouští. Dole jsem sebral polohovou značku a začínám stoupat. Deset metrů od hladiny ztrácím vědomí. Když v lodi přicházím k sobě, nechápu to. Nemůžu dýchat: mám otok na plicích. Necítím vlastní tělo, celé mě šíleně pálí. Myslel jsem, že jsem silný, ale neuspěl jsem. Pak jsem se podíval na svůj potápěčský počítač a s úžasem vidím neuvěřitelných –139 metrů! Rozhodčí a pořadatelé, kteří měli seřadit lano, podél něž jsem se potápěl, se dopustili chyby, která mi mohla být osudnou. O deset metrů víc než rekord, o který jsem se pokoušel, o třináct víc než můj nejlepší kdy dosažený výkon, přežil jsem zázrakem. Zažívám nejrůznější emoce: vztek, zlobu, pocit nespravedlnosti, smutek, strach,

úlevu a nakonec uklidnění. Uklidním se díky své partnerce Julii, matce mé dcerky, která mě dokázala přesvědčit, že nic se neděje náhodou a že člověk má umět naslouchat znamením. Nejde o žádnou ezoteriku nebo jinou víru: jen je třeba uznat, že jsem měl štěstí, že se mi dostalo varování, a to bez trestu. Musím se tohoto štěstí umět chopit a obrátit list, uzavřít jednu kapitolu a otevřít další. Kniha je stále tatáž, je to příběh lásky člověka a jeho vášně, která může mít mnoho podob. Teď jen nastal čas na objevování nových potopených světů, na to podávat svědectví o kráse a křehkosti těchto světů veřejnosti prostřednictvím filmů, fotografií, přednášek. Čas na prosté, neporušené štěstí z potápění do mořské hloubky na jediný nádech, bez rozhodčích a rekordů, čistě jen pro radost z toho, že celý patřím tekutému živlu. Zanechávám vás s tou první kapitolou knihy mého života v rukou.

Guillaume Néry
Leden 2016

1

NÁDECH (PŘÍPRAVA)

Život člověka

Život člověka se odehrává mezi jeho prvním nádechem a posledním výdechem.

Moje ponory jsou časové intervaly mezi posledním výdechem a prvním nádechem.

Je to obrácená cesta, trasa prozkoumávaná proti směru. Odklon od zdravého rozumu, podle něž je dýchání očividnost, kterou nikdo nezkoumá, všední věc, kterou nikdo nezpochybňuje až do poslední chvíle, kdy někdo přiloží zrcátko k namodralým rtům a z toho, že se nezamžije, vyvodí, že z nich vyšel poslední výdech.

Už sedmnáct let své nejudýchanější, nejintenzivnější chvíle prožívám se zavřenými ústy, ucpaným nosem, beze slova, bez polibku na tvář. Některých pocitů jsem se dobrovolně vzdal, aby se královsky vytrřibily jiné smysly, jiné pocity.

Žiju se zadržným dechem a po čtyři minuty, které mě dovedou shora dolů a zdola zase nahoru, mi jsou zapovězeny vůně.

Žiju ve slané vodě, a nikdy neochutnám její hořkost. Jako kontejner z masa a kostí opatrně přepravuju několik litrů kyslíku a oxidu uhličitého, které se rozpouštějí v žebroví mých nervových zakončení, v pístech mého vnitřního motoru, v zadních nástavbách mých přerušovaných synapsí.

Žiju jako geometr základů skrytého světa, metr po metru zavřenýma očima zkoumám plán architektury světa.

Žiju v hlubokém nádechu, obývaný lidským dechem, a nikdy nedovolím, aby vyvanula má touha pochopit, odkud přicházím a kam se zase vracím, já, vertikální člověk, kolem něhož se vznášejí otázky jako mýdlové bubliny.

Šedé ráno

V den ponoru se probouzím pomalu.

Jako by nebylo vlastně nutné se probudit.

Jako by sestup proběhl snáze, kdyby noc ještě chvíli trvala, kdyby spánek nezbytně neodmetly čarodějky činorodosti, jako by se sny a noční můry dosud honily ve hře na lupiče a četníky, jako by pro vyvážení mysli a zároveň uvolnění neuronů byl onirismus užitečnější než dolorismus.

Vstávám, jdu se vyčůrat, pak si čistím zuby.

Zacvičím si několikrát pozdrav slunci. Následuje dvanáct jógových pozic rytmizujících dech. To vše dělám pomalu, bez valného úsilí a skutečného zájmu. Hlavně mi nic neříkejte o protahování svalů ani o vitaminové kúře, tím méně o rozcvičování při hudbě z rádia NRJ (čti *enerží* = energie) podobající se jekotu pil nebo při znělkách zpráv budících úzkost.

Jsem trochu nepřítomný, tak docela nevnímám. Je marné se mnou mluvit, odpovídám mimo mísu. Má účast na tomto světě se projevuje velmi nejistě, o mém napojení na vibrace 4G aktivovaného lidstva by se dalo pochybovat.

Ke snídani schroupu čtyři růžky sucharů své roztržitosti. Nic moc neříkám, funguju v úsporném režimu, tělo i duch mají nízkou spotřebu.

Nejde o od přírody špatné naložení, ani o nenáladu člověka, který vstal levou nohou. Všechna ta odevzdanost bez vůle, nezáměr jakkoli reagovat, vyžaduje naprosté uvolnění, netečnost vlastní postlibidinálním stavům.

Ponechávat tělo na volnoběh paradoxně vyžaduje jisté úsilí. Je třeba zvolit určitou pomalost a té se držet, s rozhodností to nijak nepřehánět.

Svou společenskou identitu odfiltruju. Nechtějte po mně, abych vám věnoval pozornost!

Dlouho jsem míval potíže se soustředěním. Abych předstíral, že na tom tolik nezáleží, že o nic nejde, přeskakoval jsem od jedné skupinky ke druhé jako tvrdý míček bušící na stěnu lidského squashe, který narušuje stěny společenského akvária.

Mluvil jsem a vtipkoval.

Byl jsem ztřeštěný, dobyvačný nadšenec. Plný vzrušení, jak se mi stává na večírcích, známý zdroj rozruchu, neotesaný obecní vtipálek.

Míval jsem sklon k přehánění, k emocím, zesměšňování sama sebe, protože to všechno představovalo bezvýznamné potěšení, o nic podstatného nešlo.